

Пособие
по
европейско
гражданство

Under Construction

Гражданството, младежта и Европа

Добре дошли в нашата T-Kit серия

Някои от вас може би се питат какво означава T-Kit? Има най-малко два отговора на този въпрос. Първият е просто съкращение от пълния надпис на английски език: "Обучителен справочник". Вторият препраща към произношението на съчетанието, която наподобява думата "билет" (на английски "тикет"), т.е. един от документите за пътуване, от който обикновено се нуждаем, когато се отправяме на път. Затова на оригиналната корица малката фигурка, наречена "Спифи", държи в ръка билет за влак, с който се отправя на пътешествие в търсене на нови идеи. В нашето въображение настоящият T-Kit е инструмент, който всеки от нас би могъл да използва в своята дейност. По-конкретно, бихме искали да се обърнем към младежките дейци и обучители, предлагайки им теоретични и практически инструменти, които биха могли да използват в работата си с младите хора.

Серията T-Kit е резултат на едногодишно колективно усилие, обединило хора с различно културно, професионално и институционално минало. Обучители на младежи, младежки лидери от неправителствения сектор и професионални автори обединиха уменията си за да създадат публикации с високо качество, които биха отговорили на нуждите на целевата група, за която са предназначени. При това, този екип отчита разнообразието на подходите по всеки един от разглежданите въпроси в рамките на Европа.

Серията T-Kit е резултат от Партньорското споразумение за обучение на европейски младежки дейци между Европейската комисия и Съвета на Европа. Освен тези публикации, партньорството между двете институции се простира и в други области на сътрудничество като организирането на обучителни курсове, издаването на списанието "Койот" и развиването на динамична Интернет-страница.

*За да се запознаете с дейностите в рамките на това партньорство (включващи нови публикации, обучителни курсове, обяви и др.), както и за да свалите електронната версия на серията T-Kit, посетете Интернет-страницата на партньорството:
www.training-youth.net.*

© Съвет на Европа и Европейска комисия, май 2003 г.
Всички права запазени.

ISBN 954-8551-05-5

© Всички права на българския превод запазени.

Информационен център на Съвета на Европа
ул. "Александър Жендов" 5, София 1115
тел. 971 3000, факс 971 2233
www.cid.bg, cid@online.bg

Тази публикация не отразява непременно официалните позиции на Европейската комисия или на Съвета на Европа, на техните държави-членки или на организациите, които сътрудничат с тези институции.

T-Kit
on
European Citizenship

**Координатор на серията T-Kit,
отговарящ за съдържанието и
оформянето на публикациите**
Балаш Хидвеги (*образователен консултант*)

Редактор на публикацията
Питър Мери

Автори на T-Kit
(*виж също на последната страница*)
Мигел Анхел Гарсиа Лопез
Андреас Карстен
Питър Мери
Йаел Охана
Алисън Стрейкър

Секретариат
Диана Осаянде (*администрация*)
Летисия Пугари (*уебмастър*)

Лицева корица и фигурата “Спифи”
The Big Family

Възпроизвеждането на материали от настоящата публикация е разрешено единствено за некомерсиални образователни цели и при условие, че се цитира източника.

PARTNERSHIP
COUNCIL OF EUROPE & EUROPEAN COMMISSION
TRAINING-YOUTH

**Съвет на Европа
DG IV
Дирекция за младежта и спорта**

European Youth Centre Strasbourg
30 Rue Pierre de Coubertin
F-67000 Strasbourg, France
Tel:+33-3-88 41 23 00 – Fax:+33-3-88 41 27 77

European Youth Centre Budapest
Zivatar ucta 1-3
H-1024 Budapest, Hungary
Tel:+36-1-212-4078-Fax:+36-1-212-4076

**European Commission
DG Education and Culture
Unit D5: Youth Policy and Programmes**

Rue de la Loi, 200
B-1049 Brussels, Belgium
Tel:+32-2-295 1100 – Fax: +32-2-299 4158

Съдържание

Предговор	7
Увод	9
Граждани в Европа	
• Откъде идваме? Историята на Европа и на гражданството	12
• Завръщането на гражданина – съвременни подходи по гражданството	25
• Възможни бъдещи тенденции	34
Нашата концептуална рамка – как си представяме нещата	38
Призив за действие.	53
Съвременните подходи към образованието за европейско гражданство – Кой какво прави днес.	54
Нашият образователен подход към европейското гражданство – Как според нас трябва да се преподава	66
Сценарии за гражданство – примерни проекти	79
Заклучение	103
Библиография	105
Интернет-източници	111
Накратко за авторите	115